

Banki Żywności

PRZEWODNIK KOORDYNATORA
ZBIÓRKI ŻYWNOSCI

DROGI KOORDYNATORZE,

tę publikację przygotowaliśmy specjalnie dla Ciebie. Znajdziesz w niej informacje, jak zorganizować Świąteczną Zbiórkę Żywności, która okaże się wielkim sukcesem!

Wiemy, że nie jest to łatwe zadanie. Powodzenie zbiórki zależy od naprawdę wielu elementów, o których nawet na chwilę nie można zapomnieć. Te najważniejsze staraliśmy się jak najdokładniej opisać w niniejszej broszurze.

Mamy nadzieję, że nasze wskazówki, o co należy zadbać, aby Świąteczna Zbiórka Żywności zakończyła się sukcesem, okażą się dla Ciebie istotnym wsparciem. Od Twojego zaangażowania i tego, jak poradzisz sobie w pracy z wolontariuszami, zależą przecież efekty zbiórki.

Dzięki Tobie Banki Żywności będą mogły przekazać więcej żywności potrzebującym, a grono osób objętych pomocą się poszerzy.

Powodzenia!
Zespół Banków Żywności

KROK 1.

POZNAJ BANKI ŻYWNOSCI

W Polsce działają 32 Banki Żywności. Zrzesza je Federacja Polskich Banków Żywności, czyli wspólnota Banków Żywności, która ratuje żywność przed zmarnowaniem i wspiera żywnością najbardziej potrzebujących.

Banki Żywności pomagają, przekazując żywność do 3850 organizacji i instytucji społecznych. Z ich wsparcia korzystają zarówno dzieci, jak i seniorzy, osoby bezdomne, bezrobotne, wychodzące z nałogów i takie, które z różnych powodów znalazły się w trudnej sytuacji życiowej, a także rodziny wielodzietne, matki samotnie wychowujące dzieci, dzieci w domach dziecka czy osoby przebywające w hospicjach i domach pomocy społecznej. W 2016 roku przekazaliśmy łącznie 92 700 ton artykułów spożywczych, które trafiły do 1 800 000 potrzebujących.

Okolicznościowe zbiórki żywności są jednym ze źródeł pozyskiwania przez Banki Żywności produktów z długim terminem przydatności do spożycia. Naszą największą akcją zbiórkową jest Świąteczna Zbiórka Żywności, którą organizujemy już od ponad dwudziestu lat przed Świętami Bożego Narodzenia w wybranych sklepach na terenie całego kraju.

Celem Świątecznej Zbiórki Żywności jest nie tylko zebranie jak największej ilości żywności, lecz także promowanie misji Banków Żywności oraz idei pomagania i wolontariatu. Żywność zebrana w trakcie zbiórki trafia na świąteczne stoły osób potrzebujących.

KROK 2.

DOWIEDZ SIĘ, CZYM JEST ZBIÓRKA

Dopełnieniem formalności związanych ze zgłoszeniem Świątecznej Zbiórki Żywności jako zbiórki publicznej zajmuje się Federacja Polskich Banków Żywności. Mimo to warto wiedzieć, jakie przepisy regulują takie działania.

Zasady przeprowadzania zbiórek publicznych określa Ustawa z dnia 14 marca 2014 roku o zasadach prowadzenia zbiórek publicznych (Dz. U z 2014 r. poz. 498), która mówi, że „zbiórką publiczną jest wszelkie zbieranie w miejscu publicznym ofiar w gotówce lub naturze na ściśle określony cel”.

Warunkiem niezbędnym do przeprowadzenia zbiórki jest jej zgłoszenie do właściwego ministerstwa przez internetowy portal zbiórek publicznych lub wysłanie odpowiednich dokumentów pocztą do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. Każda zgłoszona zbiórka otrzymuje swój numer, który musi znaleźć się na identyfikatorach osób, które w imieniu organizatora przeprowadzają zbiórkę.

Po przeprowadzeniu zbiórki należy przygotować sprawozdanie, w którym znajdą się informacje o ilości zebranych darów oraz ich rozdysponowaniu. Szczegółowe informacje, jak prawidłowo zgłosić i rozliczyć zbiórkę znaleźć można na portalu zbiórek publicznych www.zbiorki.gov.pl. Można na niej również sprawdzić, czy dana zbiórka została zgłoszona i kto jest jej organizatorem.

Warto wiedzieć, że zbiórki przeprowadzane w szkole, firmie lub kościele, czyli w miejscach, które w myśl ustawy nie są miejscami publicznymi, nie muszą być zgłaszane w organach administracji publicznej.

KROK 3.

POZNAJ ZADANIA FEDERACJI ORAZ BANKÓW ŻYWNOSCI

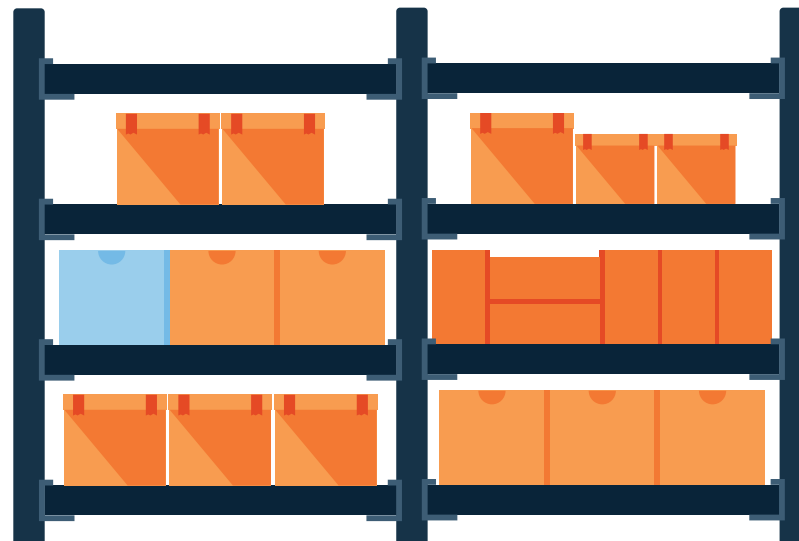
Podczas Świątecznej Zbiórki Żywności nie jesteś sam! Na poziomie ogólnopolskim organizacją zbiórki zajmuje się Federacja Polskich Banków Żywności. Lokalnie współpracujesz z konkretnym Bankiem Żywności.

NAJWAŻNIEJSZE ZADANIA FEDERACJI POLSKICH BANKÓW ŻYWNOSCI

- Zapewnienie środków finansowych oraz usług potrzebnych do promocji zbiórek.
- Ogólnopolska promocja Świątecznej Zbiórki Żywności.
- Projektowanie, produkcja i dystrybucja materiałów promocyjnych wykorzystywanych w sklepach.
- Zgłoszenie zbiórki oraz złożenie sprawozdania z jej wynikami.
- Podpisanie porozumień z centralami sieci handlowych biorących udział w zbiórce, a także uzgodnienie z poszczególnymi Bankami Żywności i sieciami handlowymi listy sklepów, w których odbędzie się zbiórka.
- Zbieranie i przetwarzanie danych o ilości potrzebnych materiałów promocyjnych, sklepach, w których Banki Żywności będą przeprowadzać zbiórkę oraz wynikach zbiórki po jej zakończeniu. Informacje te Federacja uzyskuje od koordynatorów zbiórek w Bankach Żywności przez aplikację www.wolontariat.bankizywnosci.pl.
- Zarządzanie i administracja aplikacją [wolontariat.bankizywnosci.pl](http://www.wolontariat.bankizywnosci.pl).

NAJWAŻNIEJSZE ZADANIA BANKU ŻYWNOSCI

- Opracowanie zasad przeprowadzania zbiórki w regionie i weryfikacja ich stosowania przez organizacje partnerskie, z którymi Bank współpracuje.
- Promocja zbiórki i misji Banków Żywności w regionie.
- Rekrutacja i przeszkolenie wolontariuszy biorących udział w zbiórce.
- Współpraca z organizacjami uczestniczącymi w zbiórce żywności i koordynacja ich działań.
- Współpraca z poszczególnymi placówkami handlowymi w regionie.
- Koordynacja działań związanych z odbiorem i dystrybucją zebranej żywności Zgłaszanie sklepów i zapotrzebowania na materiały oraz przysyłanie raportów z wynikami zbiórki do Federacji przez aplikację www.wolontariat.bankizywnosci.pl.

KROK 4.

POZNAJ SWOJE ZADANIA PODCZAS ZBIÓRKI

Twój udział jako koordynatora grupy wolontariuszy w Świątecznej Zbiórce Żywności może polegać na organizacji zbiórki na terenie jednej placówki handlowej, zbiórki żywności w całym mieście lub zbiórki żywności na rzecz podopiecznych konkretnej organizacji w jednym lub kilku sklepach.

To, jak będzie wyglądała współpraca, zależy od potrzeb konkretnego Banku Żywności oraz tego, jaki jest twój pomysł na współpracę z nim. Szczegóły uzgodnisz z osobą odpowiedzialną za zbiórkę w Banku Żywności.

CO ZAPEWNIĄ KAŻDY BANK ŻYWNOCI?

- Przeszkolenie oraz pomoc przed organizacją zbiórki żywności.
- Niezbędne materiały – plakaty, identyfikatory, dyplomy i ulotki.
- Promocja zbiórki w środowisku lokalnym.
- Inne formy wsparcia zależne od możliwości danego Banku Żywności, np. współpraca z samorządem czy patronaty medialne.

ZADANIA KOORDYNATORA ZBIÓRKI W JEDNYM SKLEPIE

Z koordynatorem w Banku Żywności

- Wybór sklepu, w którym będziesz organizował zbiórkę.
- Uzgodnienie szczegółowych zasad współpracy z daną placówką handlową.
- Rekrutacja wolontariuszy.
- Ustalenie sposobu transportu zebranej żywności do magazynu Banku.

Samodzielnie

- Organizacja pracy wolontariuszy.
- Zapoznanie wolontariuszy z ich zadaniami w czasie zbiórki.
- Promocja zbiórki w sklepie z wykorzystaniem dostępnym materiałów.
- Organizacja estetycznego stanowiska zbierania żywności w sklepie.

ZADANIA KOORDYNATORA ZBIÓRKI W CAŁEJ MIEJSCOWOŚCI

Z koordynatorem w Banku Żywności

- Wybór sklepów, w których będziesz organizować zbiórkę oraz ustalenie zasad współpracy w poszczególnych placówkach handlowych.
- Promocja zbiórki z wykorzystaniem wszelkich dostępnych w danym mieście kanałów (prasa, radio, telewizja, internet itp.).
- Rekrutacja i ubezpieczenie wolontariuszy biorących udział w akcji.
- Ustalenie miejsca, do którego zostanie przekazana zebrana żywność.

Samodzielnie

- Zaplanowanie transportu zebranej żywności do wybranego miejsca i ustalenie zasad jej sortowania.
- Organizacja pracy wolontariuszy.
- Zapoznanie wolontariuszy z ich zadaniami w czasie zbiórki.
- Przeliczenie zebranej żywności i przekazanie informacji o wynikach w sposób ustalony z Bankiem Żywności.

ZADANIA KOORDYNATORA ZBIÓRKI NA RZECZ ORGANIZACJI

Wspólnie z Bankiem Żywności

- Wybór sklepów, w których organizowana będzie zbiórka i uzgodnienie zasad współpracy z nimi.
- Ubezpieczenie wolontariuszy biorących udział w akcji.
- Promocja zbiórki dostępnymi kanałami w sposób ustalony z Bankiem Żywności.

Samodzielnie

- Znalezienie odpowiedniej liczby wolontariuszy potrzebnych do przeprowadzenia zbiórki w wybranych sklepach.
- Znalezienie magazynu i zaplanowanie transportu zebranej żywności do wybranego miejsca oraz ustalenie zasad jej sortowania.
- Organizacja pracy wolontariuszy.
- Zapoznanie wolontariuszy z ich zadaniami w czasie zbiórki.
- Przeliczenie zebranej żywności i przekazanie informacji o wynikach w sposób ustalony z Bankiem Żywności.

KROK 5.

ZREKRUTUJ WOLONTARIUSZY

W swoim lokalnym środowisku znajdziesz mnóstwo osób chętnych do pomocy w akcjach społecznych takich jak Świąteczna Zbiórka Żywności. Trzeba do nich tylko dotrzeć!

GDZIE SZUKAĆ WOLONTARIUSZY NA ZBIÓRKĘ?

- W centrach wolontariatu.
- W organizacjach zrzeszających dzieci i młodzież, np. w Związku Harcerstwa Polskiego.
- W szkołach i na uczelniach i w działających w nich kołach wolontariatu.
- Poprzez media społecznościowe, np. Facebook.
- W lokalnych firmach które wprowadzają wolontariat pracowniczy.

JAK SZUKAĆ WOLONTARIUSZY NA ZBIÓRKĘ?

- Wykorzystuj różne kanały do promocji wolontariatu, np. prasę, radio, telewizję, portale społecznościowe.
- Zapoznaj wolontariuszy z ideą zbiórek żywności – łatwiej się zaangażować, gdy wiesz i rozumiesz, jaki jest cel zbiórki i do kogo trafi zebrana żywność.
- Szczegółowo informuj wolontariuszy o ich zadaniach w trakcie zbiórki.

KROK 6.

NAUCZ SIĘ WSPÓŁPRACOWAĆ WOLONTARIUSZAMI

Wolontariusze poświęcają swój wolny czas, żeby wesprzeć Świąteczną Zbiórkę Żywności. Warto dbać, żeby współpraca z nimi przebiegała wzorowo – nie tylko ze względów prawnych.

CO POWINIEN WIEDZIEĆ KAŻDY WOLONTARIUSZ?

- Jaka jest misja i jak działają Banków Żywności?
- Do kogo trafi żywność zbierana przez niego w trakcie Świątecznej Zbiórki Żywności?
- W jaki sposób zachęcać klientów sklepu do włączenia się w akcję?
- Jakie są zadania i obowiązki wolontariuszy podczas zbiórki?

CO TY POWINIENŚ WIEDZIEĆ O WOLONTARIACIE?

- Nie ma obowiązku podpisywania umów z wolontariuszami umów, jeśli swoje zadania będą wykonywać w czasie krótszym niż 30 dni. Podpisanie takiej umowy to często jednak dodatkowa motywacja do jak najlepszego wywiązywania się z powierzonych zadań.
- Wolontariusz, który wykonuje swoje zadania przez czas nie dłuższy niż 30 dni musi mieć wykupione ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków – czyli w trakcie jednego dnia zbiórki też!
- Niepełnoletni wolontariusz musi przedstawić podpisaną przez rodziców lub opiekunów zgodę na udział w Świątecznej Zbiórce Żywności.

Więcej informacji na temat prawnych aspektów współpracy z wolontariuszami oraz przykładowe wzory umów znajdziesz na stronie NGO.pl – <http://poradnik.ngo.pl/wiadomosc/2005614.html>.

ROK 7.

WSPÓŁTWÓRZ SUKCES ŚWIĄTECZNEJ ZBIÓRKI ŻYWNOCI

Zbiórka to bardzo pracowity czas. Jeśli jednak będziesz pamiętać o tym, co po kolei należy zrobić przed nią, w jej trakcie oraz po niej – wszystko się uda. Pamiętaj, że kluczem do sukcesu jest współpraca z wolontariuszami, Bankiem Żywności oraz pracownikami sklepu, w którym odbywa się zbiórka.

ZADBAJ O TO, ŻEBY ZBIÓRKA MIAŁA SWOJE MIEJSCE W SKLEPIE

- Nawiąż kontakt z pracownikiem odpowiedzialnym za zbiórkę w danym sklepie. Przedstaw się, ustalcie wspólnie, gdzie ustawić kosze lub kartony i rozwiesić plakaty reklamujące zbiórkę. Nie zwlekaj z tym, najlepiej zająć się tym już tydzień przed akcją.
- Jeśli to możliwe, rozwieś plakaty informujące o zbiórce w możliwie największej liczbie miejsc w sklepie i jego okolicach.
- W dniu zbiórki ustaw kosze w uzgodnionym miejscu. Przygotuj widoczne i estetyczne stanowisko zbiórki – rozklej plakaty, i rozplanuj odpowiednio rozmieszczenie koszy i kartonów.
- Przygotuj miejsce na składowanie kartonów z zebraną żywnością.
- Jeśli to możliwe, stwórz tzw. centrum dowodzenia – najlepiej zamknięte pomieszczenie, w którym można będzie złożyć rzeczy wolontariuszy, rozdać wolontariuszom ulotki, identyfikatory, naklejki i inne potrzebne materiały, a także zjeść w czasie przerwy, bo podczas zbiórki wolontariusze nie powinni jeść w pobliżu kosza.

WPROWADŹ WOLONTARIUSZY W ICH ZADANIA

- Podkreśl, że oczekujesz, że będą przestrzegać twoich zaleceń związanych ze zbiórką.
- Przypomnij, żeby rozdawali ulotki o zbiórce wszystkim klientom przychodzącym do sklepu – zawsze z życzliwością i uśmiechem!
- Poinstruj ich, jak odpowiadać na pytania klientów związane ze zbiórką, a także odbierać dary, dziękować ofiarodawcom i wręczać im naklejki.
- Wyjaśnij, jak obsługiwać kosz zbiórkowy, przepakować żywność z kosza zbiórkowego do kartonów i segregować dary oraz przenosić pełne kartony do samochodu.
- Zwróć uwagę na konieczność sprzątania porzucanych ulotek.

DBAJ O DOBRY PRZEBIEG ZBIÓRKI

- Przydziel zadania wolontariuszom i dokładnie określ zakres działań na każdym stanowisku. Dbaj także o wymianę zadań między wolontariuszami, szczególnie między zmianami.
- Rozdaj wolontariuszom potrzebne materiały – identyfikatory, ulotki, koszulki lub kamizelki itp.
- Przypominaj wolontariuszom o pożądanych i niedopuszczalnych sposobach zachowania w trakcie zbiórki.
- Czuwaj nad pracą wolontariuszy i dopinguj ich do jak najlepszego wypełnienia swoich zadań.
- Wspieraj wolontariuszy w kluczowych lub trudnych momentach – pomagaj w rozdawaniu ulotek, odbieraniu i przepakowywaniu darów itp.
- Poinformuj wolontariuszy, jak postępować z „trudnymi klientami”, i wspieraj ich w kontakcie z takimi osobami, np. zabierając je na rozmowę w miejscu oddalonym od stanowiska zbiórki.
- Udzielaj wyczerpujących informacji o zbiórce wszystkim zainteresowanym. Pamiętaj, żeby informować, do kogo trafi zebrana żywność.
- Dbaj o porządek i czystość na stanowisku zbiórki i w jego okolicy. Pomagaj w sprzątaniu zajmowanego miejsca w trakcie zbiórki oraz po zakończeniu akcji, a także zbieraj na bieżąco wraz z wolontariuszami ulotki wyrzucane przez klientów w terenie.
- Dbaj o odpowiednią liczbę ulotek informacyjnych oraz kartonów i pojemników do transportu zebranych darów, a w razie potrzeby kontaktuj się z Bankiem Żywności w celu dostarczenia ich większej liczby.
- Pilnuj czasu emisji komunikatu o zbiórce przez radiowęzeł (optymalnie co 20 minut) w sklepach, w których mamy taką możliwość.

PODZIĘKUJ WSZYSTKIM, KTÓRZY POMOGLI W ZBIÓRCIE

- Indywidualnie podziękuj wolontariuszom po zakończonym dyżurze, np. wręcz im dyplomy czy pisemne podziękowania za wsparcie akcji. Staraj się utrzymać z nimi kontakt, aby móc zaprosić ich do współpracy przy kolejnych akcjach. W tym celu pomocne może być utworzenie bazy danych wolontariuszy, otwarcie listy mailingowej lub lokalnego forum wolontariuszy w mediach społecznościowych, np. w postaci grupy na Facebooku.
- Osobiście podziękuj osobie odpowiedzialnej ze strony sklepu po zakończeniu zbiórki. Jeśli to możliwe, przekaż także podziękowania innym pracownikom sklepu.

INFORMACJE REDAKCYJNE

Przewodnik koordynatora zbiórki żywności

Redakcja: Monika Archicińska, Agnieszka Matysik

Opracowanie językowe i graficzne: Nowy Dokument / Filip Makowiecki

Druk: KF Partner

Publikacja ukazała się dzięki wsparciu finansowemu firmy Lidl Polska.

PARTNER WYDANIA

Federacja Polskich Banków Żywności

Al. Jerozolimskie 30 lok. 8

00-024 Warszawa

tel.: 22 654 64 00

mail: federacja@bankizywnoci.pl

www.bankizywnosci.pl